

تجاری سازی فناوری در مراکز تحقیقاتی، یکی از مهم ترین مسیرهای تبدیل دانش به ثروت است. در بسیاری از کشورها، مراکز تحقیقاتی تنها تولیدکننده دانش نیستند، بلکه بازیگران فعالی در زنجیره نوآوری و بازار نیز محسوب می شوند. مدل های موفق تجاری سازی معمولاً بر چند اصل مشترک استوارند.

نخست، وجود ساختارهای سازمانی مشخص مانند دفاتر انتقال فناوری، واحدهای مالکیت فکری و واحدهای توسعه کسب و کار اهمیت دارد. این ساختارها وظیفه دارند فناوری های قابل تجاری سازی را شناسایی کرده، ارزش گذاری کنند و مسیر ورود آنها به بازار را طراحی نمایند. دوم، ارتباط نزدیک با صنعت و سرمایه گذاران ضروری است. مراکز تحقیقاتی موفق، نیازهای بازار را به خوبی می شناسند و از همان ابتدا، پژوهش ها را با نگاه مسئله محور پیش می برند.

سوم، حمایت از پژوهشگران برای ثبت اختراع، تشکیل شرکت های زایشی و مشارکت با بخش خصوصی نقش مهمی در موفقیت دارد. بسیاری از مدل های موفق در جهان، مانند دانشگاه های کارآفرین یا مراکز تحقیقاتی پیشرو، از طریق ایجاد شرکت های مشتق شده یا اعطای مجوز بهره برداری از فناوری، توانسته اند نتایج پژوهشی را به ارزش اقتصادی تبدیل کنند.

چهارم، تأمین مالی مناسب، از سرمایه گذاری خطرپذیر تا صندوق های پژوهش و فناوری، برای عبور فناوری از مرحله آزمایشگاهی به تولید صنعتی ضروری است. تجربه مراکز تحقیقاتی موفق نشان می دهد که تجاری سازی تنها با اتکا به پژوهش علمی ممکن نیست، بلکه نیازمند اکوسیستمی هماهنگ از حقوق، مالی، بازار و مدیریت است. در ایران نیز توسعه چنین مدلی می تواند به افزایش بهره وری مراکز تحقیقاتی و کاهش فاصله علم و بازار کمک کند.